

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музичного мистецтва
Факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 2.03 2020 р.)

Завідувач кафедри Е. З. Тайнель

**Силабус з навчальної дисципліни «Методологія педагогічних
досліджень»**

**Що викладається в межах ОПІ Середня освіта (музичне
мистецтво)**

**другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Львів 2020р.

**Силабус курсу Методологія педагогічних досліджень
Другого навчального року**

Назва курсу	Методологія педагогічних досліджень
Адреса викладання курсу	М. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музичного мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 середня освіта спеціалізація 014.13 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Жигаль Зоряна Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва
Контактна інформація викладачів	http://kultart.lnu.edu.ua/employee/zhyhal-zoryana-myhajlivna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	http://kultart.lnu.edu.ua/course/metodolohiya-pedahohichnyh-doslidzen
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб вміти творчо мислити, самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватись у бурхливому потоці наукової інформації. Тому у курсі представлено як огляд концепцій видів досліджень, так і процесів та інструментів, які потрібні для підвищення рівня наукової підготовки в галузі професійної педагогічної діяльності.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Методологія педагогічних досліджень» є завершальною вибірковою дисципліною з спеціальності 014 середня освіта спеціалізація 014.13 Музичне мистецтво для освітньої програми Середня освіта (музичне мистецтво) , яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Методологія педагогічних досліджень» є ознайомлення студентів із завданнями наукового дослідження, сформулювати концептуальний апарат, теоретично обґрунтувати теми та проблеми, обирати методи дослідження, організувати педагогічний експеримент і впровадити отримані результати в практичну діяльність школи.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: оптимальна кількість джерел основної літератури Воловик П.М. Теорія імовірності і математична статистика в педагогіці. – К.: Рад. Школа, 1969. – 222с. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 374 . Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. – К.: АПН України, 1995. – 45 с. Лесин В. М. Як працювати з книгою. Метод. посібник. – К.: Вища школа, 1989. – 71 с.

	<p>Організація наукових досліджень / Програма курсу і методичні рекомендації для студентів психолого-педагогічного факультету. – Полтава: ПДП ім. В.Г. Короленка, 1969. – 35 с.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>Абдулина О.А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. – М.: Просвещение, 1990. – 141с.</p> <p>Анисов М. И. Источники изучения истории педагогики в России. – М.: МГЗПИ, 1991. – 200с.</p> <p>Бабанський Ю.К. Методология и методика научного поиска // Избр. Педагогические труды . – М.: Педагогика, 1989. – С.435-565.</p> <p>Бабанський Ю.К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. – М.: Педагогика, 1982. – 185 с.</p> <p>Веселков Ф.С., Нинциев К.Х. Методическое пособие по написанию и защите дипломных работ. – СПб, 1996. – 55 с.</p> <p>Петрушин В. И. Музыкальная психология. – М.: Владос, 1997. – 183 с.</p> <p>Полонский В. М. Оценка качества научно-педагогического исследования. – М. Педагогика, 1989. – 42 с.</p> <p>Рудницька О. Болгарський А. Основи педагогічних досліджень. – К., 1998. – 142 с.</p> <p>Скалкова Я. И кол. Методология и методы педагогического исследования. – М.: Педагогика, 1989. – 220с.</p> <p>Сорокин Н.А. Дипломне работы в педагогических вузах. – М.: Просвещение, 1986. – 126 с.</p> <p>Черепанов В. С. Экспертные оценки в педагогических исследованиях. – М.: Педагогика, 1989. – 152 с.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	30 годин аудиторних занять. З них 20 годин лекцій, 10 годин практичних занять та 60 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему наукових досліджень у ВУЗі; - форми наукового викладу матеріалів дослідження; - основні види наукової роботи студентів; - місце дипломної роботи в системі підготовки майбутнього фахівця; - види дипломних робіт; - категоріальний апарат дослідження; - методи дослідження; - виконання дипломної роботи з методики музичного виховання. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати та обирати тему дослідження; - створювати науковий апарат дослідження; - визначати методи дослідження; - володіти методикою роботи науковим педагогічним дослідженням; - знати особливості діагностики музичного розвитку учнів; - аналізувати педагогічний досвід; - вміти грамотно оформити текст та опрацювану літературу.
Ключові слова	методологія, методи наукового дослідження, категоріальний апарат, види музично-педагогічного дослідження, музично-педагогічний експеримент, джерела дослідження

Формат курсу	Очний , заочний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Доцільно подавати у формі СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	тестовий залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з _____ дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату _____, розуміння джерел _____
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання проектно-орієнтоване навчання, дискусія, інтерактивний метод імітаційно-рольової гри, тренінг спілкування (підготовка до сприймальної діяльності та інших видів активної роботи).
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів _____ • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів _____ • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів _____ <p>Підсумкова максимальна кількість балів _____</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна добросесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобросесності. Виявлення ознак академічної недобросесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового</p>

	<p>тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і значення методології музично-педагогічної освіти. 2. Головні завдання наукової діяльності у вищих навчальних закладах. 3. Навчально-дослідна та науково-дослідної роботи студентів. 4. Етапи наукових досліджень. 5. Формулювання теми наукового дослідження. 6. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. 7. Виявлення й ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами. 8. Бібліографічний апарат наукових досліджень. 9. Наукова інформація та способи її пошуку. 10. Пошук інформації в процесі наукової роботи. Загальна характеристика. 11. Правила опрацювання використаних джерел інформації. 12. Вимоги до бібліографічних описів. 13. Різновиди розташування бібліографічних описів у списку літератури. 14. Методи НПД, їх класифікація. 15. Можливості застосування методів педагогічних досліджень у професійній діяльності педагога - музиканта. 16. Загальна схема наукового дослідження. 17. Методи емпіричного дослідження. 18. Методи теоретичних досліджень 19. Оптимальний вибір методів при плануванні дослідження. 20. Розробка та реалізація програми експерименту. 21. Види експериментів. 22. Застосування дедуктивного та індуктивного методів. 23. Метод системного аналізу.

	<p>24.Значення теоретичних методів для успішного здійснення дослідження, їх характеристика.</p> <p>25.Вимоги до формулювання висновків та рекомендацій.</p> <p>26.Класифікація та основні етапи науково-дослідних робіт</p> <p>27.Вибір теми наукових досліджень</p> <p>28.Обґрунтування актуальності теми наукового дослідження</p> <p>29.Охарактеризувати визначення об'єкту та предмету дослідження</p> <p>30.Охарактеризувати визначення завдань наукового дослідження</p> <p>31.Вивчення та аналіз літературних джерел за темою досліджень</p> <p>32.Робота над написанням наукових звітів, статей, доповідей і повідомлень.</p> <p>33.Етапи роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою.</p> <p>34.Вимоги до оформлення магістерських робіт з музичної педагогіки.</p> <p>35.Підготовка і проведення виступу на конференції.</p> <p>36.Наочність під час виступу.</p> <p>37.Відповіді на запитання під час виступу на конференції.</p> <p>38.Підготовка до захисту й захист курсових робіт.</p> <p>39.Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.</p> <p>40.Вибір та уточнення теми магістерської роботи, підбір та вивчення літератури.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

** Схеми курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
2.09.19/ 2 год	Тема 1. Педагогіка як наука і мистецтво	лекція	Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.	Проаналізувати діяльнісний підхід до вирішення педагогічних проблем крізь призму ідеї про сутність культури. Висвітлити зв'язок методології музично-педагогічної освіти як науки з філософією освіти, естетикою, психологією, музикознавством, музичною педагогікою. (2 год.)	Впродовж лекції
2.09.19/ 2 год	Тема2. Категоріальний апарат педагогічного дослідження	лекція	Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т. Білуха. – К.: АБУ, 2002.– 480 с	Озброїти майбутніх учителів музики теоретичними знаннями з методології музично-педагогічної освіти. (2 год.)	Впродовж лекції
6.09.19/ 2 год	Методика створення наукового апарату дослідження.	семінарське заняття	Олексюк О.М., Ткач М.М., Лісун Д.В. Герменевтичний підхід у вищій мистецькій освіті: колект. монограф. / О.М. Олексюк, М.М. Ткач, Д.В. Лісун. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 164 с.	Навчитись визначати: актуальність, об'єкт, предмет, мету, завдання, гіпотезу наукового дослідження. (2 год.)	2.09.19 – 6.09.19
9.09.19/ 2 год	Тема 4. Загальні вимоги до педагогічного дослідження	лекція	Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Видання друге, перероблене / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця: ТОВ Фірма «Планар», 2010. – 308 с.	Засвоїти сучасні парадигмальні підходи в мистецькій педагогіці та компетентнісний підхід в музично-педагогічній освіті.	Впродовж лекції
13.09.19/ 2 год	Тема 5. Сучасні наукові підходи у методології музично-педагогічного дослідження	лекція	Горбенко С.С. Навчально-наукова діяльність студентів з методики музичного виховання: навчально-методичний посібник / С.С. Горбенко. – К.: Освіта України, 2010. – 180 с.	Розглянути методологію музично-педагогічної освіти як сферу діяльності, пов'язану з науковим пошуком, розробкою та обґрунтуванням вихідних положень категорій та закономірностей. (2 год.)	Впродовж лекції
16.09.19/ 2 год	Зміст методологічної підготовки вчителя музики	семінарське заняття	Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Видання друге, перероблене / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця: ТОВ Фірма «Планар», 2010. – 308 с.	Проаналізувати елементи змісту підготовки вчителя музики: досвід творчої діяльності; методологічні знання; способи теоретико-аналітичної діяльності; досвід емоційно-ціннісних ставлень учителя музики до процесу осмислення проблем музичної педагогіки. (2 год.)	13.09.19 – 16.09.19

16.09.19/ 2 год	Тема 3. Принципи педагогічного дослідження	лекція	Методологічні засади педагогічного дослідження / [Хриков Є. М. та ін.; за заг. ред. В. С. Курила, Є. М. Хрикова]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДЗ «Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка». – Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2013. – 247 с	Розглянути та проаналізувати принципи наукового дослідження. Висвітлити специфіку музично-педагогічного наукового дослідження. (2 год.)	Впродовж лекції
20.09.19/ 2 год	Тема 6. Емпіричні методи дослідження	лекція	Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т. Білуха. – К.: АБУ, 2002.– 480 с.	Теоретично розглянути та обґрунтувати методи емпіричного дослідження. (2 год.)	Впродовж лекції
23.09.19/ 2 год	Аналіз емпіричних методів дослідження	семінарське заняття	Науково-дослідна роботи в закладах освіти: Метод. посібник / Укл. Ю.О. Туранов, В.І. Уруський. – Тернопіль: Астон, 2001. – 138 с. 7. Соловей М.І., Спіцин Є.С., Потапенко К.К. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів: Посібник для студ. вищих навч. закл. / М.І. Соловей, Є.С Спіцин, К.К. Потапенко. – К.: Ленвіт, 2004.– 144 с.	Зробити аналіз видів спостереження, як самостійного методу та складової інших методів наукового дослідження. Розглянути опитування та його видів: бесіди, інтерв'ю, анкетування та тестування як система психолого-педагогічних завдань. Вивчення педагогічного досвіду, передовий і новаторський досвід, етапи їх аналізу. (2 год.)	20.09.19 – 23.09.19
27.09.19/ 2 год	Тема7. Теоретичні методи дослідження	лекція	Пехота О.М., Єрмакова І.П. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб. / О.М. Пехота, І. П. Єрмакова. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2013. – 287 с.	Ознайомити студентів із методами теоретичного дослідження та їх видами. (2 год.)	Впродовж лекції
30.09.19/ 2 год	Аналіз теоретичних методів дослідження	семінарське заняття	Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник для вищих пед. закладів освіти / П. Г. Лузан, І. В. Сопівник, С. В. Виговська.– К.: РННЦ «ДІНІТ», 2000. – 259 с.	Розглянути індукцію і дедукція як форму руху пізнання. Роль методу дедукції у створенні поняттєвої системи наукових знань. Висвітлити взаємозв'язок та послідовність аналізу та синтезу в процесі вивчення педагогічних явищ та понять. Розглянути порівняння, класифікацію, моделювання, абстрагування та конкретизацію як різновиди методів дослідження. (2 год.)	27.09.19 – 29.09.19
30.09.19/ 2 год	Тема 8. Кількісна обробка	лекція	Тягур Р.С. Основи педагогічних досліджень. – Навчально-	Визначати характер педагогічних явищ, значення зв'язків між причиною зв'язків між причиною і наслідком; поняття	Впродовж лекції

	дослідницьких результатів		методичний посібник./Р.С.Тягур. – Івано-Франківськ: Плай. – 2005. – 80 с.	виміру, ряд розподілу (графічна ілюстрація). (2 год.)	
4.10.19/ 2 год	Тема 9. Робота з науковою літературою	лекція	Іб. Рудницька О. Болгарський А. Основи педагогічних досліджень. – К., 1998. – 142 с.	Вивчити послідовність пошуку інформаційних джерел та їх види. Розглянути оформлення опрацьованої літератури відповідно до вимог. (2 год.)	Впродовж лекції
7.10.19/ 2 год	Види інформаційних джерел та принципи роботи з ними	семінарське заняття	Абдуллин Э.Б. Методология педагогики музыкального образования: ученик для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин. – 3-е изд., испр. и доп. М.: «Издательство Гном», 2010. – 416 с. Лесин В. М. Як працювати з книгою. Метод. посібник. – К.: Вища школа, 1989. – 71 с.	Аналізувати види роботи над літературою, їх залежність від мети. Уміти створювати зворотньо-хронологічний порядок опрацювання літератури. Навчитись користуватись електронними ресурсами та оформляти їх. (2 год.)	4.10.19 – 7.10.19
11.10.19/ 2 год	Тема10. Оформлення результатів наук. дослідження Завершальні етапи дослідної роботи	лекція	Гончаренко С.У. Методика як наука / С.У. Гончаренко. – Хмельницький, 2000.	Навчити майбутніх учителів музичного мистецтва оформляти результати дослідно-експериментальної роботи. (2 год.)	Впродовж лекції